

den csúszva-mászva oltottuk az alig fél-méteres alanyokat.

– *Nem gondoltál arra, hogy feladod?*

– Nem, mert hittem benne, hogy sikerül végre a saját lábamra állni, és megélhetek a szakmámból és az ott kialakult kapcsolataimból. Egy percre sem gondoltam a kudarcra. A gesztenyézés után áttértem az erdészeti csemetetermelésre, és ma is ebből élek. De gyűjtöttem és kereskedtem magvakkal is. Volt, hogy este tízkor indultam Ungvárra, másnap este vissza, mindezt alvás nélkül. Ma már úgy látom, örültség volt. Aztán vettem egy másik házat, kiköltöztünk a városból, és a ház végében lévő 16 hektár szántó lett a munkaterületem. Gépesítettem, építettem egy 1200 négyzetméteres hűtőházat, mert anélkül már nagyban nem szabad szaporítóanyagot termelni.

– *Úgy látom tisztességesen fel vagy szerelve gépekkal is.*

– Valóban. Négy traktorom van, a hozzá tartozó munkagépekkal, meg

egy teherautó. De nem volt olyan egyszerű mindezt megteremteni, mint gondoldod. A pályázatokkal különösen kínlódtam, mert... nem sokat változott a világ. Apám mesélte, hogy 1919-ben valamilyen ünnepi alkalommal bikát vágtak a faluban, ahol vendég volt mindenki. Nagymamám tányérjából kiszedték a húst, mondván, hogy nem érdemli meg, mert a nagyapám nem fűjt egy követ a vörösökkel, vagyis politikailag rossz oldalon állt.

– *Köztudott, hogy nem megtermelni nehéz az árut, hanem eladni.*

– Kétségtelen, különösen, ha milliós tételben gondolkozol. Csak egy példát mondok. Az elmúlt évben az olaszok rendelték 3,5 millió akáccsemetét. Elvittek belőle nem egészen kétmilliót, a többi itt maradt. Most pereskedünk, és csak reménykedem, hogy valamikor megkapjuk az ellenértéket. Ráadásul úgy néz ki, hogy kisajátítás miatt egy elkerülő út kettévágja a csemetekertet...

nem tudom hogyan tovább. Még szerencse, hogy a családban való örömm minden keserűségem felejteti.

– *Pedig kaptál a sorsból éppen eleget.*

– Hát igen. Feleségem halála után nagyon mélyponton voltam. Még szerencse, hogy a tőle született fiaim már nagyok, és itt volt a rengeteg munka is, ami elterelte a figyelmet. De tudod, a reményt soha sem szabad feladni, mert a bajok előbb-utóbb jóra fordulnak. Újránősültem, van egy gyönyörű hároméves fiam, Gergő. Kérdezik többen, hogy meggondoltam-e mindezt, hiszen hatvanéves vagyok. Nos meggondoltam, mert nincs annál nagyobb öröm, mint egy szuszogó gyermek mellett ébredni. Annál csak egy jobb dolog van, ha mindkét oldaladon szuszognak. Az élet egy felfoghatatlan ajándék, amit el kell fogadni. Ha az Isten báránykát adott, ad hozzá legelőt is. Nos, a másik báránykának – az ultrahanggal – már látszik keze lába...

Pápai Gábor

„A mag a vég és a kezdet”...

...idézi a kiadvány Heydeckert, és mily bölcsesség, hiszen a kettő között ott van az egész erdő, az erdőgazdálkodás.

A francia és lengyel szerzőpáros eredeti kiadványát magyar szakemberek egészítették ki, tették hazai szakemberek számára is teljessé.

Szomorúan kell tudomásul vennünk, hogy a témában hazai szerzőtől közel ötven éve nem jelent meg hasonló kiadvány. Hogy miért? Szerzőhiány, pénzhiány irigység vagy mindhárom együttvéve... ki tudja. Éppen ezért dicséretes, hogy *Zsombor Ferenc* és *Barna Tamás* nem felejtkeztek el *dr. Mátyás Vilmosról* (1911-1986) és *dr. Marjai Zoltánról* (1928-2004), a két kiváló magkutatóról, és emlékükné ajánlják a könyvet.

Az elmúlt évtizedekben a hazai szaporítóanyag-termelésben olykor kaotikus állapotok uralkodtak. Az állami csemetekerteken kívül ezerszám létesültek kisebb-nagyobb magánkertek, amelyben a szaktudás helyett a hírből hallott jövedelmezőség volt a „tudományos alap”. Volt, akinek sikerült, de többnyire kudarc lett a próbálkozások vége, különösen a magkezelésre kényes fajok esetében.

De az erdőgazdaságoknál sem volt sokkal jobb a helyzet, eltekintve egypár csemetekerttől, ahol tapasztalt „öreg rókák” irányították a termelést.

Nos „Az erdei lombos fák magjai a begyűjtéstől a vetésig” című kiadvány a szó szoros értelmében fél évszázados hiányt pótol. Példaértékű munka, a kutatás hasznosságát bizonyítja, ami a lombos erdei fajok csemeteneveléséhez nélkülözhetetlen.

Egyben jó példa a nemzetközi összefogás eredményességéhez.

A könyv megjelenését az Alföldi Erdőkért Egyesület szervezőmunkája tette lehetővé.

A Mezőgazda Kiadó kiadványa a FAGOSZ-nál is megrendelhető.

Pápai Gábor

